

KOMPOSTOWANIE BIOODPADÓW W KOMPOSTOWNIKU PRZYDOMOWYM.

Kompostowanie to najlepszy sposób, żeby uzyskać własny materiał do użyźniania gleby, a przy tym zagospodarować odpady, które powstają w naszej kuchni czy ogrodzie.

Odpady biodegradowalne to około 70% naszych śmieci. Jeśli trafią one do kompostownika, będziemy mogli posegregować nawet 95% odpadów pozostałych po oddzieleniu resztek jedzenia. Kompost jest źródłem naturalnego, darmowego nawozu, który możemy wykorzystać do użyźnienia gleby w ogrodzie czy w doniczkach.

Co to jest kompost?

Kompost jest substancją organiczną, która powstaje dzięki tlenowemu rozkładowi roślinnych (choć nie tylko) odpadów na skutek działania bakterii, grzybów, a nawet zwierząt. Kompost jest naturalnym nawozem. Ważne jest bowiem pielęgnowanie kompostu i dbanie o równowagę jego składników, ale te ostatnie pozyskujemy głównie z odpadów – i to zarówno w ogrodzie, jak i we własnym domu.

Do kompostu bowiem możemy wrzucać zarówno większość odpadów kuchennych i ogrodowych, takich jak: resztki owoców i warzyw, resztki roślinne, rozgniecione skorupki z jaj, fusy z kawy i herbaty, gałązki żywopłotów, ziemię z doniczek i skrzynek, przekwitnięte kwiaty, liście, skoszoną trawę, nadziemne części chwastów, niezadrukowany papier (papier śniadaniowy, chusteczki, serwetki, tektura itp.), a także słomę i siano. Nie wrzucamy do kompostownika mięsnych odpadów kuchennych i kości, zainfekowanych roślin ogrodowych, gruzu czy śmieci z odkurzacza.

Kompostowanie w przyzmię to najprostszy sposób kompostowania, polega na układaniu warstwami materiałów biodegradowalnych. Kompostownik zakładamy od wiosny do jesieni, przy dodatnich temperaturach. Miejsce przeznaczone na kompostownik powinno być osłonięte od wiatru i zacienione. Miejsce, które wybierzemy powinno być nieco wzniesione, aby woda opadowa nie zalewała powstającego kompostu. Świetnym rozwiązaniem jest ułożenie kompostownika w bezpośrednim sąsiedztwie bzu. Krzew ten jest naturalną barierą dla zapachów powstających podczas procesu rozkładu substancji organicznych. Kompostowanie na przyzmię to nic innego, jak składowanie odpadów organicznych „luzem”, w formie stosu. Materiał taki powinien mieć ok. 1 m szerokości przy dnie i ok. 1 m wysokości. Jest to metoda dość prosta i nie narażająca nas na dodatkowe koszty, jednak kompost taki może dojrzewać nawet około półtora roku. Budowę kompostownika w przyzmię rozpoczynamy od ułożenia warstwy połamanych gałęzi (1-5 cm grubości), zaczynając od najgrubszych. Dzięki temu uzyskamy tzw. warstwę drenażową. Jest to także swoisty system wentylacyjny, bez którego powstawanie kompostu jest niemożliwe. Po ułożeniu gałęzi należy wysypać warstwę materiału, który będzie pochłaniać wodę wymywającą z górnych warstw substancje mineralne. Można zastosować do tego ziemię ogrodową, torf, słomę lub stary, częściowo rozłożony już kompost. Powyżej będziemy układać odpady biodegradowalne, przekładane ziemią ogrodową, drobno rozkruszoną gliną lub iłem. Dobrze jest też dodawać na początek nieco gotowego kompostu. Gdy przyzma osiągnie wysokość ok. 120 cm (jednak nie więcej niż 1,5-2m), należy ją okryć ziemią lub słomą. Przyzmię należy regularnie podlewać wodą lub, jak niektórzy, gnojówką roślinną z pokrzywy, rumianku i krwawnika. Istotne jest także przerzucanie kompostu – dzięki temu proces rozkładu materii przyspiesza. Na zimę przyzmię trzeba okryć materiałem izolacyjnym, aby umożliwić dalszy rozkład materiału.

Najprostszym rozwiązaniem jest **gotowy kompostownik ogrodowy z tworzyw sztucznych. Termokompostownik.**

Wykonane z plastiku pojemniki o szczególnej, zamkniętej konstrukcji zapewniają wysoką temperaturę wewnątrz, co znacząco przyspiesza proces dojrzewania kompostu. Powinny być ustawiane w zacienionym miejscu i podlewane, gdy wilgotność spadnie poniżej 75%. Aby ją sprawdzić, nie musimy zaopatrywać się w specjalne narzędzia, lecz wystarczy dłonią ścisnąć masę kompostu – nie powinna

być mokra, ale powinna zostawić na dłoni wilgoć. Najczęściej jednak termokompostownik, dzięki swojej formie, zapewnia kompostowi niezmienny poziom wilgotności, a także ochronę kompostu przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, przy jednoczesnym dostępie do powietrza. Układa się w nim warstwami zgromadzony wcześniej materiał lub dokłada na bieżąco. Najlepiej sprawdza się w małych ogrodach, gdzie nie powstaje dużo resztek roślinnych.

Kompostownik drewniany można wykonać z desek lub okorowanych i zaimpregnowanych belek. Zaczynamy od wkopania w ziemię czterech elementów narożnych, po czym na przemian układamy deski poziome. Między deskami należy pozostawić wąskie szpary, aby zapewnić odpowiednią wentylację, niezbędną do powstawania kompostu.

Kompostowniki to rodzaj pojemników służących do składowania kompostu. Dzięki nim kompost wygląda bardziej estetycznie i jest zamknięty w określonej przestrzeni. Kompostownik powinien być zbudowany tak, aby zapewniał przewiewność na poziomie wszystkich warstw kompostu i możliwość ich łatwego nawodnienia, a jednocześnie odprowadzania wody. Trzeba też pamiętać o tym, że kompostownik nie może mieć zabudowanego dna, a umieszczamy go na przepuszczalnym podłożu (nie może to być też folia czy beton). Dzięki temu do kompostu będą mogły się dostać różne mikroorganizmy, a także dżdżownice, które pełnią ważną rolę w procesie dojrzewania kompostu.

Niezależnie od tego, czy zdecydujemy się na składowanie odpadów w formie pryzmy czy też w kompostowniku najważniejsze jest zastosowanie odpowiednich warstw.

Na pierwszą warstwę powinno się składać około 20 cm połamanych gałęzi (najgrubsze kładziemy na sam spód). Będzie to tak zwany drenaż. Następną warstwą pochłaniającą cenne składniki mineralne, które będą wyplukiwane z górnych warstw będą stanowić np. słoma, torf, ziemia ogrodowa (darń) albo reszta starego kompostu. Na tą warstwę wysypujemy domowe odpady, skoszoną trawę itp. Odpady kuchenne powinny być drobne i co jakiś czas przekładamy je ziemią, odpadami z ogrodu lub torfem.

Dojrzewanie kompostu trwa zwykle około 18 miesięcy (w kompostownikach z tworzyw sztucznych proces ten można skrócić nawet do 2 miesięcy). Dojrzały kompost ma jednolitą strukturę i zapach świeżej ziemi. Można go bez ograniczeń wykorzystywać do użyźniania gleby. Stosowanie kompostu nie grozi przenawożeniem ani zatruciem środowiska, jak to może mieć miejsce w przypadku nawozów sztucznych czy obornika. Dzięki stosowaniu kompostu uboga w składniki odżywcze i mineralne gleba staje się żyzna, bogata w humus i urodzajna, a my możemy cieszyć się jej plonami.

www.naszესmięci.pl

Gdzie usytuować kompostownik .

Odległości, które należy zachować przy wyborze miejsca na kompostownik określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065).

Odległości kompostowników o pojemności powyżej 10 m³ do 50 m³ powinny wynosić co najmniej: (1) od okien i drzwi zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz do magazynów produktów spożywczych – 30 m; (2) od granicy działki sąsiedniej – 7,5 m; (3) od linii rozgraniczającej drogi (ulicy) lub ciągu pieszego – 10 m.

Odległości kompostowników o pojemności powyżej 50 m³ od budynków przeznaczonych na pobyt ludzi należy przyjmować zgodnie ze wskazaniem ekspertyzy technicznej, przyjętej przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Odległość studni dostarczającej wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, niewymagającej, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony ujęć i źródeł wodnych, ustanowienia strefy ochronnej, powinna wynosić – licząc od osi studni – co najmniej: do kompostu oraz podobnych szczelnych urządzeń – 15 m.

UTRATA ZWOLNIENIA

W razie stwierdzenia, że właściciel nieruchomości, który złożył informację dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne: 1) nie posiada kompostownika przydomowego lub 2) nie kompostuje bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, lub 3) uniemożliwia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, lub upoważnionej przez niego osobie dokonanie oględzin nieruchomości, w celu weryfikacji zgodności informacji ze stanem faktycznym – wójt, burmistrz lub prezydent miasta stwierdza, w drodze decyzji, utratę prawa do zwolnienia. Utrata prawa do zwolnienia następuje od pierwszego dnia miesiąca, w którym stwierdzono wystąpienie co najmniej jednej z przesłanek, o których mowa w pkt 1–3.

Ponowne skorzystanie ze zwolnienia może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o utracie prawa do tego zwolnienia stała się ostateczna, i wymaga złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.